

ՀԱՅՈՑ ՄԵԾ ԵՂԵՌՆԻ ՈԳԵԿՈՉՈՒՄԸ ՎԻՐԱՀԱՅՈՑ ԹԵՄՈՒՄ

Ոգեկոչման արարողությունները Թբիլիսիի հայոց հովվությունում սկսվեցին ապրիլի 23-ին: Այդ օրը Թբիլիսիի Կինոյի տանը ցուցադրվեց Հայոց Մեծ Եղեռնին նվիրված ֆիլմերի շարք, այդ թվում և՛ «Հայ Եկեղեցին Ցեղասպանության տարիներին» («Շողակաթ» հեռուստաընկերություն, ՀՀ) և «Ես մեղադրում եմ» (Երկիր Մեդիա, ՀՀ): Հանդիսությանը ներկա էր թեմի առաջնորդ Ս. Վազգեն եպիսկոպոս Միրզախանյանը: Ցուցադրության ավարտին խոսք ասաց Առաջնորդարանի մշակույթի ու երիտասարդության հարցերի բաժնի ղեկավար Լևոն Զիդիյանը:

Նույն օրը, երեկոյան, Թբիլիսիի առաջնորդանիստ Ս. Գևորգ եկեղեցում Ս. Վազգեն եպիսկոպոս Միրզախանյանի հանդիսապետությամբ անցկացվեց «Խաղաղական» ժամերգություն, որին հաջորդեց եկեղեցու բակում Խարույկի վառման արարողությունը՝ ի հիշատակ անմեղ զոհերի լույս հոգիների: Խարույկի շուրջ հնչեցին հիշատակի խոսքեր ու հոգևոր երգեր: Ավարտին ժամերգությանը մասնակից երիտասարդները այնուհետև ջահերով շարժվեցին Վրաստանում Թուրքիայի դեսպանատուն, ուր «Հայր մեր»-ի, «Տեր Ողորմեա»-ի, «Օ՛վ Հայոց աշխարհ»-ի հնչեցմամբ կայացավ բողոքի խաղաղ ցույց:

Ապրիլի 24-ի առավոտյան, հանդիսապետությամբ առաջնորդ Հոր, թեմի հայոց եկեղեցիներում մատուցվեց Ոգեկոչման Սուրբ և Անմահ Պատարագ: Արարողությանը ներկա էին Վրաց Ավետարանական-Մկրտչական Եկեղեցու առաջնորդ Ս. Մալխազ եպիսկոպոս Սոնդուլաշվիլին, Վրաց Ուղղափառ Եկեղեցու հոգևոր ակադեմիայի պրոռեկտոր Սերգո Վարդուսանիձեն, Վրաստանում ՀՀ արտակարգ և լիազոր դեսպան Հրաչ Միլվանյանը, Վրաստանի հայերի միության նախագահ Հենրիխ Մուրադյանը, Վրաստանի խորհրդարանի անդամներ Մելիք Ռախայանը, Հենզել Մկոյանը, Համլետ Մովսիսյանը, Վան Բայբությանը, հարյուրավոր հավատացյալներ: Քարոզի իր խոսքում առաջնորդ Սրբազան Հայրը վիրահայությանը կոչեց միասնական լինել հատկապես այս օրը ու միանալով ազգի այսօրյա պահանջին՝ դատապարտել և ողջ մարդկությանը ճանաչել տալ հայոց Ցեղասպանությունը: Սրբազան Հայրը երախտագիտություն հայտնեց բոլոր նրանց, ովքեր Մեծ Եղեռնի ծանր օրերին հայ ժողովրդի կողքին են եղել ու ապաստան տվել հազարավոր փախստականների:

Եկեղեցու բակում կազմակերպվեց Ռոբերտ Ներսեսովի գեղարվեստից ստուդիայի սաների աշխատանքների ցուցադրությունը՝ նվիրված Հայոց Մեծ Եղեռնին:

Հավարտ Ս. Պատարագի մասնակիցները, որոնց թիվը հասնում էր հազարի, մոմերով ու Ցեղասպանությունը դատապարտող ցուցապաստառներով շարժվեցին դեպի Վրաստանում Թուրքիայի դեսպանություն:

Նույն օրը Թբիլիսիի Պ. Ադամյանի անվան պետական հայկական դրամատիկական թատրոնում անցկացվեց հուշ-երեկո, իսկ սրահում՝ ֆոտոցուցահանդես: Ոգեկոչման խոսքով հանդես եկան Վրաստանի հայերի միության նախագահ Հենրիխ

Մուրադյանը և ՀՀ դեսպան Հրաչ Սիլվանյանը: Երեկոյին ներկա էր նաև Հայ-վրացական տնտեսական համագործակցության համանախագահ Բեսո Ջուղեյին:

1915 թ. նահատակների հիշատակը ոգեկոչող միջոցառումներ անցկացվեցին նաև Վրաստանի հայաբնակ շրջաններում և գյուղերում:

Բաթումի Ս. Փրկիչ եկեղեցում Ս. Պատարագ մատուցեց Աջարիայի հայոց հոգևոր հովիվ Տ.Կիրակոս արեղա Դավթյանը: Բաթումում անցկացվեց նաև բողոքի աննախադեպ ցույց:

Հանդիսապետությամբ Վիրահայոց թեմի Սամցխե-Ջավախքի փոխառաջնորդ Տ. Բարգեն արեղա Սալբիյանի՝ Սուրբ և Անմահ Պատարագ մատուցվեց Ախալքալաքի Ս. Խաչ հայոց եկեղեցում, ինչպես նաև՝ Նինոծմինդայի Ս. Սարգիս և Ախալցխայի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ հայոց եկեղեցիներում: Հավարտ Ս. Պատարագի կատարվեց Հոգեհանգստյան արարողություն:

Ախալցխայի հայությունը ծաղկեպսակներ դրեց և մոմեր վառեց Հայոց Մեծ Եղեռնի նահատակների հիշատակը հավերժացնող Խաչքարի առջև: Սգո միջոցառումներին մասնակցում էին շրջանային և վարչական իշխանությունների ներկայացուցիչներ:

Ապրիլի 24-ին Նինոծմինդայում անցկացվեց սգո հանրահավաք, որի ավարտին մասնակիցները ծաղկեպսակներով զարդարեցին Ցեղասպանության զոհերի հիշատակին նվիրված Խաչքարը:

Թեմի Քվեմո-Քարթլիի նահանգի Ծալկայի շրջանում Եղեռնի նահատակների հոգու լուսավորությունը խորհրդանշող խարոյկ վառվեց շրջանի Խաչգյուղ և Ղուշի գյուղերում:

ՎԻՐԱՀԱՅՈՑ ԹԵՄԻ ՄԱՍԼՈ ՂԻՎԱՆ